

Dr Teresa Pasterz

Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego

GOSPODARKA OPARTA NA WIEDZY (GOW) W POLITYCE INNOWACYJNEJ SAMORZĄDU WOJEWÓDZTWA PODKARPACKIEGO

Wprowadzenie

Celem artykułu jest zaprezentowanie działań podejmowanych przez samorząd województwa podkarpackiego na rzecz budowania podkarpackiej gospodarki opartej na wiedzy. Tradycyjna gospodarka regionalna, której podstawą są materialne czynniki produkcji, takie jak praca, kapitał, ziemia przekształca się w najbardziej rozwiniętych krajach świata w nowy model gospodarki opartej na wiedzy. Jej główną cechą jest rozwój w oparciu o niematerialne czynniki produkcji, jakimi są wiedza, umiejętności i kompetencje zasobów ludzkich, innowacje i transfer nowoczesnych technologii. Autorka analizuje, na ile dokumenty strategiczne i operacyjne regionu, uchwalone przez Sejmik Województwa Podkarpackiego stymulują rozwój nowoczesnej gospodarki regionalnej. Przedstawiono projekt Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2007-2013 i makroregionalny Program Operacyjny Rozwój Polski Wschodniej oraz horyzontalne Programy Operacyjne Kapitał Ludzki i Innowacyjna Gospodarka. Stanowią one potencjalne źródło finansowania rozwoju GOW w województwie podkarpackim w perspektywie najbliższych siedmiu lat.

Pojęcie i zakres GOW

Cechą GOW jest wykorzystanie technologii informacyjnych i komunikacyjnych (*Information and Communication Technologies ICT*) przez sektor prywatny i publiczny w celu podniesienia innowacyjności i konkurencyjności. Technologie te są podstawą gospodarki opartej na wiedzy. Stanowią również katalizator zmian organizacyjnych i innowacji. Tworzą znaczną i rosnącą część wartości dodanej wszystkich towarów i usług. Są ważnym narzędziem zaspokajania rosnącego popytu na opiekę zdrowot-

ną, efektywną edukację kształcenie ustawiczne, sprawną obsługę obywateli [Wniosek dotyczący..., 2005, s. 7]. Ważnym elementem GOW są wprowadzane przez przedsiębiorstwa innowacje i transfer wiedzy z sektora naukowo-badawczego do gospodarki. Innowacje są uważane za podstawowy czynnik rozwoju w przyjętej w lutym 2005 roku odnowionej Strategii Lizbońskiej [Komunikat Komisji..., 2005]. Coraz bardziej dostrzegane jest znaczenie regionalnego wymiaru działalności innowacyjnej. Aby osiągnąć cele Strategii Lizbońskiej należy w pełni wykorzystać potencjał innowacyjny regionów.

Elementy GOW w strategicznych dokumentach samorządu województwa

Do podstawowych dokumentów strategicznych samorządu województwa podkarpackiego należy Regionalna Strategia Innowacji Województwa Podkarpackiego na lata 2005-2013 i Strategia Rozwoju Województwa Podkarpackiego na lata 2007-2020. Pierwszy dokument określa regionalną politykę innowacyjną. Głównym celem Regionalnej Strategii Innowacji jest zbudowanie skutecznego i sprawnego regionalnego systemu innowacji w województwie, sprzyjającego wzrostowi innowacyjności podkarpackiej gospodarki. Aby cel generalny mógł być osiągnięty wyznaczone zostały poniższe cele strategiczne [Sobkowiak i inni, 2004, s. 12-13]:

- wzmocnienie i rozwój współpracy między przedsiębiorcami i naukowcami w zakresie komercjalizacji wynalazków i wdrażania innowacji,
- stworzenie infrastruktury finansowego wsparcia innowacji,
- zwiększenie wykorzystania potencjału badawczo-rozwojowego dla wzrostu innowacyjności gospodarki województwa,
- zbudowanie i rozwój kultury innowacyjnej mieszkańców regionu,
- stworzenie przyjaznych warunków do powstawania nowych innowacyjnych przedsiębiorstw i rozwoju już istniejących,
- promowanie innowacyjnej gospodarki w ramach współpracy międzyregionalnej i międzynarodowej.

Samorządowe władze regionalne prowadzą poprzez wdrażanie działania 2.6. Regionalne Strategie Innowacyjne i Transfer Wiedzy Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego na lata 2004-2006 aktywną politykę rozwoju poprzez klastry. Wsparcie uzyskał klaster Dolina Lotnicza, potencjalne klastry: informatyczny, chemiczny

i spożywczy. W obecnym okresie programowania są do wykorzystania prawie trzykrotnie wyższe środki w porównaniu do lat 2004-2006.

W Strategii Rozwoju Województwa Podkarpackiego na lata 2007-2020 celem głównym jest podniesienie krajowej i międzynarodowej konkurencyjności gospodarki regionu poprzez wzrost jej innowacyjności, a tym samym efektywności, która stworzy warunki do zwiększenia zatrudnienia oraz wzrostu dochodów i poziomu życia ludności. Jednym z celów strategicznych jest tworzenie warunków dla wzrostu konkurencyjności gospodarki poprzez rozwijanie przedsiębiorczości, zwiększanie jej innowacyjności oraz podniesienie atrakcyjności inwestycyjnej regionu. W ramach wyżej wymienionego celu zakłada się realizację następujących priorytetów [Strategia Rozwoju..., 2006, s. 89-96]:

- rozwój przedsiębiorstw, szczególnie małych i średnich, poprzez wsparcie finansowe oraz instytucjonalne;
- budowanie regionalnego systemu innowacji poprzez rozwój rzeszowskiego obszaru metropolitalnego oraz powiązań między nauką i gospodarką;
- działania na rzecz podniesienia atrakcyjności regionu dla rozwoju inwestycji;
- turystyka jako czynnik rozwoju społeczno-gospodarczego województwa.

Elementy GOW w Regionalnym Programie Operacyjnym Województwa Podkarpackiego na lata 2007-2013

W ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2007-2017 [RPO Województwa Podkarpackiego..., 2007, s. 43-45] przewidziano około 295 milionów euro z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) na wdrożenie pierwszego priorytetu pn. „Konkurencyjna i innowacyjna gospodarka”. Jego celem jest tworzenie warunków do rozwoju przedsiębiorczości i gospodarki opartej na wiedzy, promocja gospodarcza regionu oraz tworzenie trwałej sieci powiązań zewnętrznych. Osiągnięcie tego celu wpłynie na rozwój przedsiębiorczości i innowacyjności w regionie. Przyczyni się do budowania regionalnego systemu innowacji. W ramach tego priorytetu będą wdrażane poniższe działania:

- 1.1. Wsparcie kapitałowe przedsiębiorczości,
- 1.2. Instytucje otoczenia biznesu,

- 1.3. Regionalny system innowacji,
- 1.4. Promocja gospodarcza i aktywizacja inwestycyjna regionu.

Będzie również można przeznaczać środki na dalszy rozwój infrastruktury wsparcia innowacji poprzez budowanie inkubatorów przedsiębiorczości, parków naukowo-technologicznych, innowacyjnych klastrów przemysłowych, centrów transferu technologii, inkubatorów technologicznych, preinkubatorów akademickich, centrów innowacyjności oraz sprawnej sieci instytucji otoczenia biznesu. Bezpośrednie wsparcie kapitałowe uzyskają istniejące i nowo powstające innowacyjne przedsiębiorstwa oraz wsparcie pośrednie w formie m.in. lokalnych funduszy poręczeń kredytowych czy też mikro funduszy pożyczkowych. Na poziomie regionalnym uruchomione zostaną mechanizmy stymulujące współpracę pomiędzy sektorem gospodarki i nauki, poprzez wzmocnienie i rozwój regionalnego systemu innowacji. Wspieranie partnerstw między poszczególnymi elementami regionalnego systemu innowacji, a w szczególności między przedsiębiorstwami i sektorem nauki stanowi najistotniejszy element regionalnej polityki innowacji.

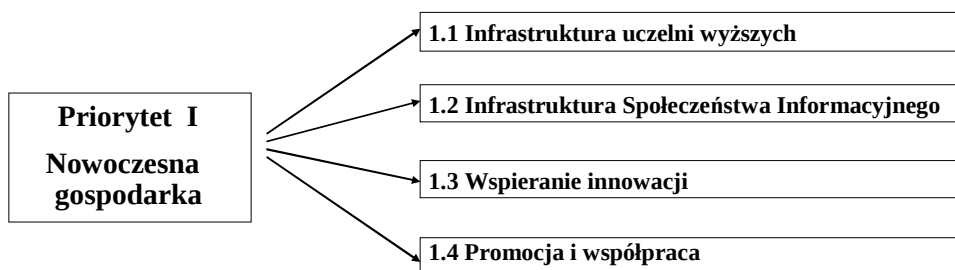
Programy horyzontalne i możliwość ich wykorzystania przez województwo podkarpackie w okresie programowania 2007-2013

W aktualnym okresie programowania beneficjenci z województwa podkarpackiego mają możliwość ubiegania się o europejskie środki programu operacyjnego makroregionalnego, jakim jest Rozwój Polski Wschodniej, a także ogólnopolskich takich jak Kapitał Ludzki i Innowacyjna Gospodarka.

W ramach Programu Operacyjnego Rozwój Polski Wschodniej na lata 2007-2013 (PO RPW) będą realizowane projekty służące podnoszeniu innowacyjności gospodarki województwa podkarpackiego. Szczególnie dotyczy to priorytetu I „Nowoczesna gospodarka” działania 1.3 – Wspieranie innowacji.

Celem tego działania jest poprawa warunków dla prowadzenia działalności gospodarczej – rozwoju i dyfuzji przedsięwzięć innowacyjnych. W jego ramach będą realizowane projekty związane z tworzeniem i udostępnianiem przedsiębiorcom infrastruktury do prowadzenia innowacyjnej działalności gospodarczej w obszarze parków przemysłowych i naukowo-technologicznych oraz inkubatorów. Wsparcie uzyskają projekty, które przyczynią się do podniesienia konkurencyjności przed-

siębiorstw przez wprowadzanie innowacji produktowych lub procesowych. Z działania tego będą mogli ubiegać się o środki na finansowanie innowacji również przedsiębiorcy [PO Rozwój Polski Wschodniej, 2006, s. 90-91].

Rysunek 1. Obszary wsparcia w ramach priorytetu I „Nowoczesna gospodarka” – PO Rozwój Polski Wschodniej

Źródło: opracowanie własne na podstawie *Programu Operacyjnego Rozwój Polski Wschodniej*, Projekt, Warszawa, lipiec 2006, s. 54.

Program Operacyjny Kapitał Ludzki (PO KL) [PO Kapitał Ludzki, 2006] stanowi kolejny instrument budowania gospodarki opartej na wiedzy. Dostępny jest on dla wszystkich polskich regionów, w tym dla województwa podkarpackiego. Od aktywności podkarpackich beneficjentów zależy, ile unijnych środków będzie można wykorzystać w regionie. W ramach tego Programu Operacyjnego zakłada się wzmocnienie kapitału ludzkiego, który stanowi najważniejszy podmiot w nowoczesnym modelu gospodarki regionalnej opartej na wiedzy. Unijne środki z Europejskiego Funduszu Społecznego w postaci inwestycji w kapitał ludzki są komplementarne do „projektów twardych”. Głównym celem Programu jest wzrost poziomu zatrudnienia i spójności społecznej.

Zgodnie z Narodową Strategią Spójności (NSRO) łączna wielkość środków finansowych przeznaczonych na wdrożenie Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki w latach 2007-2013 wyniesie 11 420 207 059 euro, w tym z Europejskiego Funduszu Społecznego. 9 707 176 000 euro, a z budżetu państwa ok. 1 713 031 059 euro. Poziom krajowego współfinansowania został ustalony w wysokości 15%. W ramach Programu około 60% środków przeznaczono na wsparcie realizowane na poziomie regionalnym, natomiast pozostałe 40% będzie wdrażane sektorowo przez odpowiednie resorty. Uwzględniając priorytetowe znaczenie wsparcia dla ob-

szarów Polski Wschodniej, zwiększono o 3% ogólnej wartości Programu alokację na wdrożenie priorytetów komponentu regionalnego.

Wśród jedenastu priorytetów PO Kapitał Ludzki dwa bezpośrednio wspierają zasoby ludzkie w przedsiębiorstwach. Należą do nich:

- Priorytet II – Rozwój zasobów ludzkich i potencjału adaptacyjnego przedsiębiorstw.
- Priorytet VIII – Regionalne kadry gospodarki.

Podniesienie konkurencyjności przedsiębiorstw poprzez zwiększenie inwestowania w kapitał ludzki przedsiębiorstw oraz poprawę jakości i dostępności usług szkoleniowo-doradczych wspierających rozwój przedsiębiorczości stanowi cel drugiego priorytetu.

Natomiast celem ósmego priorytetu jest wzrost konkurencyjności regionów poprzez wsparcie przedsiębiorstw i pracowników w dostosowaniu się do potrzeb regionalnej strategii rozwoju. Będzie on wdrażany poprzez wsparcie rozwoju kadr przedsiębiorstw w regionie, zarządzanie zmianą gospodarczą, transfer wiedzy.

Celem programu Innowacyjna Gospodarka [*Projekt Programu...*, 2006] jest rozwój polskiej gospodarki w oparciu o innowacyjne przedsiębiorstwa. Łączna wielkość publicznych środków finansowych, zaangażowanych w realizację PO IG w latach 2007-2013, wyniesie około 8 241 mln euro. Środki te będą dostępne w ramach następujących priorytetów:

- Priorytet 1. – Badania i rozwój nowoczesnych technologii,
- Priorytet 2. – Infrastruktura sfery B+R,
- Priorytet 3. – Kapitał dla innowacji,
- Priorytet 4. – Inwestycje w innowacyjne przedsięwzięcia,
- Priorytet 5. – Dyfuzja innowacji,
- Priorytet 6. – Polska gospodarka na rynku międzynarodowym,
- Priorytet 7. – Informatyzacja administracji na rzecz przedsiębiorstw.

Wdrożenie pierwszego priorytetu przyczyni się do wzrostu znaczenia sektora nauki w gospodarce poprzez realizację prac B+R. Dzięki niemu możliwe będzie wsparcie badań naukowych i prac rozwojowych prowadzonych przez jednostki naukowe, przedsiębiorców oraz sieci i konsorcja naukowe.

Drugi priorytet powinien korzystnie wpłynąć na wzrost konkurencyjności polskiej nauki. Instrumentem realizacji tego priorytetu będzie konsolidacja oraz modernizacja infrastruktury naukowo-badawczej i informatycznej jednostek naukowych działających w Polsce. W ramach priorytetu przewiduje się wsparcie dla inwestycji w aparaturę naukowo-

badawczą (także niezbędne budynki i budowle), realizowanych przez ośrodki o wysokim potencjale badawczym. Dofinansowania otrzymają projekty w zakresie inwestycji i aparatury, dzięki którym zostaną poszerzone możliwości dostępu polskich przedsiębiorców na rynki europejskie.

Trzeci priorytet ukierunkowany jest na zwiększenie liczby nowopowstałych przedsiębiorstw innowacyjnych oraz zwiększenie dostępu do zewnętrznych źródeł finansowania przedsięwzięć innowacyjnych. W jego ramach świadczone będzie dla przedsiębiorstw kompleksowe wsparcie od momentu powstania innowacyjnego pomysłu, poprzez doradztwo w procesie tworzenia nowej firmy, skończywszy na udzieleniu wsparcia kapitałowego nowopowstałemu przedsiębiorcy. Ważnym elementem pomocy przy podejmowaniu działalności innowacyjnej będą fundusze podwyższonego ryzyka inwestujące w fazy *seed* oraz *start-up*.

Celem czwartego priorytetu jest podniesienie poziomu konkurencyjności przedsiębiorstw, poprzez wzmocnienie popytu na nowe lub nowoczesne rozwiązania w gospodarce. Priorytet umożliwi dofinansowanie w zakresie prowadzenia działalności B+R w przedsiębiorstwach oraz wdrożeń wyników prac B+R, a także przygotowania oraz uruchomienia produkcji nowych i unowocześnionych produktów lub inwestycji wprowadzających innowacje usługowe oraz procesowe. Uzupełnieniem tych działań jest wsparcie projektów przedsiębiorstw inwestujących w B+R. Nacisk został położony na wsparcie powszechnego zastosowania rozwiązań teleinformatycznych w przedsiębiorstwach oraz eko-innowacyjności i technologii środowiskowych.

Zapewnienie przedsiębiorcom wysokiej jakości usług służących wzmocnieniu oraz wykorzystaniu ich potencjału innowacyjnego; tworzenie korzystnych warunków współpracy przyczyniających się do wzmocnienia pozycji konkurencyjnej przedsiębiorstw stanowi główny cel kolejnego priorytetu. Wsparcie uzyskają projekty mające na celu budowę i rozwój powiązań kooperacyjnych przedsiębiorców o charakterze ponadregionalnym. Ponadto przewiduje się wsparcie wzrostu innowacyjności przedsiębiorstw za pośrednictwem instytucji otoczenia biznesu. Instytucje te przyczyniają się do wzmocnienia powiązań między firmami oraz przedsiębiorstw z jednostkami naukowymi poprzez udostępnianie odpowiedniej infrastruktury i wiedzy niezbędnej do prowadzenia działalności gospodarczej z wykorzystaniem nowych rozwiązań.

Bardzo ważnym obszarem jest również internacjonalizacja polskich przedsiębiorstw. Priorytet szósty ma za cel wzmocnienie marki

„Polska” przez promocję Polski, jako kraju atrakcyjnego pod względem inwestycyjnym i turystycznym. Wspierane będą działania polegające na silniejszym powiązaniu gospodarki polskiej z gospodarką międzynarodową. Polska marka narodowa będzie wspierana poprzez promocję sprzedaży na rynku europejskim, promocję eksportu, rozwój systemu obsługi inwestora, promocję turystycznych walorów Polski. Priorytet ten będzie również realizowany poprzez dofinansowywanie projektów ważnych dla promocji Polski, np. organizowanie dużych przedsięwzięć o międzynarodowym charakterze, takich jak Wystawa Światowa EXPO. Uwzględniono także dofinansowanie inwestycji w sektorze turystyki, których celem będzie wzmocnienie konkurencyjnych i innowacyjnych produktów o znaczeniu ponadregionalnym.

Stworzenie sprzyjających warunków do wykorzystania technologii informacyjnych i komunikacyjnych (ICT) w sektorze prywatnym i publicznym, które zwiększą dostępność przedsiębiorstw do zasobów informacyjnych, stanowi cel siódmego priorytetu. Działania podejmowane w jego ramach będą stymulować popyt na usługi innowacyjne w sektorze prywatnym, jak i instytucjach publicznych. Wspierane będzie wykorzystanie technik ICT przez przedsiębiorstwa oraz instytucje publiczne. Przewiduje się inwestycje w usprawnienie funkcjonowania sektora publicznego w Polsce, przy wykorzystaniu możliwości oferowanych przez nowoczesne technologie informatyczne i komunikacyjne. Będą także dofinansowane projekty polegające na wdrażaniu nowoczesnych rozwiązań w obszarze usług elektronicznych – usprawniających i zmniejszających koszty prowadzenia działalności gospodarczej. Realizowane będą także działania zmierzające do podniesienia jakości usług dla biznesu świadczonych przez administrację publiczną.

Rolą regionalnych władz samorządowych jest prowadzenie aktywnej promocji i informacji, skierowanej do potencjalnych beneficjentów z województwa podkarpackiego wyżej przedstawionych Programów. To w regionie przyszli projektodawcy powinni być dobrze merytorycznie przygotowani do składania poprawnych wniosków. Samorząd województwa i samorządy lokalne powinny stymulować powstawanie dużych konsorcjów wykonawców. Dzięki takiej strategii w województwie podkarpackim mogłyby być opracowywane i wdrażane duże projekty, kompleksowo rozwiązujące problemy związane z budową w sposób systemowy i planowy regionalnego systemu innowacji, z wzmocnieniem i dalszym rozwojem sektorów wysoko zaawansowanych technologii, takich jak sektor lotniczy, technologii informacyjnych i komunikacyjnych (ICT), far-

maceutyczny. Bardzo ważnym, strategicznym obszarem jest także wprowadzanie innowacji w usługach.

Obszary wpływu polityki innowacyjnej samorządu województwa podkarpackiego na budowanie gospodarki opartej na wiedzy w województwie podkarpackim

Kreowana i wdrażana w regionie podkarpackim polityka innowacyjna przyczyniła się do znacznego podniesienia kultury i świadomości innowacyjnej przedsiębiorców. Również w sektorze naukowo-badawczym wielu jego przedstawicieli dostrzegło potrzebę intensyfikacji współpracy z przemysłem i komercjalizacji wynalazków. Realizowane są projekty służące budowaniu systemu komunikacji między sektorem gospodarki nauki i instytucji pośredniczących. W proces budowania RSI aktywnie włączyły się ośrodki wspierania biznesu. Także administracja publiczna w regionie jest zainteresowana wdrażaniem Regionalnej Strategii Innowacji.

Realizacja projektów w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego PO Rozwój Polski Wschodniej, PO Kapitał Ludzki i PO Innowacyjna Gospodarka przyczyni się do również do rozwoju kapitału ludzkiego i społecznego w zakresie wprowadzania innowacji, przede wszystkim w sektorze gospodarki. Uruchomienie tego procesu przyczyni się do doskonalenia kadr w drodze ustawicznego kształcenia poprzez edukację w szkołach wyższych, na studiach doktoranckich, szkoleniach czy też innych formach podnoszenia wiedzy i kwalifikacji. Powstanie Regionalnej Strategii Innowacji i jej wdrażanie stymuluje powstawanie firm innowacyjnych w regionie. Uruchomione zostały mechanizmy tworzenia systemu innowacji, w tym sieci firm. Są realizowane projekty innowacyjne w firmach, we współpracy z sektorem naukowo-badawczym.

Podjęcie przez podkarpackie władze regionalne decyzji o opracowaniu Regionalnej Strategii Innowacji jest dopiero początkiem budowania regionalnego systemu innowacji, który stanowi ważny element nowoczesnego modelu gospodarki opartej na wiedzy. Zapoczątkowane w 2005 roku wdrażanie RSI musi być procesem ciągłym. Oparcie rozwoju o innowacje przyczyni się do podniesienia konkurencyjności przedsiębiorstw i całej regionalnej gospodarki. Samorząd województwa, zgodnie z ustawą o samorządzie województwa [DzU 2001, Nr 142, poz. 1590], powinien pobudzać aktywność gospodarczą mieszkańców poprzez two-

rzenie warunków sprzyjających rozwojowi przedsiębiorczości i innowacyjności. Jego głównym zadaniem jest ułatwianie współpracy przedsiębiorcom z naukowcami. Budując regionalny system innowacji należy dążyć do poprawy poziomu technologicznego regionu [Pasterz, 2005, s. 253].

Podsumowanie

W kreowanej i wdrażanej przez samorząd województwa podkarpackiego regionalnej polityce innowacyjnej jest wiele działań zmierzających do przekształcania tradycyjnej podkarpackiej gospodarki regionalnej w nowoczesną, opartą na wiedzy. Należy mieć świadomość, że niski poziom rozwoju województwa i jego słaba pozycja konkurencyjna wśród polskich jak i unijnych regionów, jest dodatkową barierą, którą należy pokonać w budowaniu w sposób systematyczny i konsekwentny regionalnego systemu innowacji. W polityce europejskiej wzrasta znaczenie polityki innowacyjnej dla rozwoju regionów. Rośnie świadomość regionalnego wymiaru działalności innowacyjnej. Dlatego osiągnięcie celów założonych w Strategii Lizbońskiej wymaga pełnego wykorzystania potencjału innowacyjnego regionów. Stąd też wprost wynikają działania samorządowych władz regionalnych, wspierających wprowadzanie innowacji do regionalnych gospodarek. Trzeba również zintensyfikować działania na rzecz rozwoju społeczeństwa informacyjnego i rozwoju sektora informacyjnego i komunikacyjnego (ICT), który będzie warunkował rozwój sieciowej, nowoczesnej gospodarki. Powszechne wykorzystanie Internetu w gospodarce i przeciwdziałanie wykluczeniu informacyjnemu umożliwią rozwój gospodarki opartej na wiedzy. Będące do dyspozycji regionu, w latach 2007-2013, europejskie środki dają województwu niepowtarzalną szansę optymalnego wykorzystania ich na rzecz przekształcenia go w innowacyjny region, bazujący na gospodarce opartej na wiedzy. Olbrzymie środki finansowe z Funduszy Strukturalnych Unii Europejskiej, jakie są możliwe do wykorzystania przez województwo podkarpackie, w znaczącej części będą mogły być przeznaczone na podniesienie innowacyjności firm z naszego regionu i tym samym na wzmocnienie ich międzynarodowej konkurencyjności w warunkach Jednolitego Rynku Europejskiego. Skierowane są one również do sektora naukowo-badawczego, a także do instytucji otoczenia biznesu, a w szczególności tych, tworzących infrastrukturę wsparcia innowacji. Również do administracji publicznej są zaadresowane znaczące środki finansowe na podnie-

sienie jej sprawności instytucjonalnej. Taka forma wsparcia ma zasadnicze znaczenie dla skutecznej absorpcji funduszy unijnych, służących budowaniu konkurencyjnej, podkarpackiej gospodarki opartej na wiedzy.

LITERATURA

- Komisja Wspólnot Europejskich, *Wniosek dotyczący decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającej program ramowy na rzecz konkurencyjności i innowacji (2007-2013)*, Bruksela, KOM (2005) 121 końcowy.
- Komunikat Komisji Wspólnot Europejskich (2005) 24 z 02.02.2005.*
- Ministerstwo Rozwoju Regionalnego, *Program Operacyjny Rozwój Polski Wschodniej*, Projekt, Warszawa, lipiec 2006.
- Program Operacyjny Kapitał Ludzki*, Ministerstwo Rozwoju Regionalnego, Warszawa, projekt przyjęty przez Radę Ministrów 29 listopada 2006.
- Projekt Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka*, Ministerstwa Rozwoju Regionalnego, Warszawa, 28 lipca 2006.
- Pasterz T., *Wpływ Regionalnej Strategii Innowacji na konkurencyjność gospodarki województwa podkarpackiego* [w:] *Przedsiębiorczy i konkurencyjny region w teorii i polityce rozwoju regionalnego*, Klasik A. (red.), PAN KPZR, Zeszyt 218, Warszawa 2005, s. 253.
- Sobkowiak A., Woźniak L., Pasterz T., *Regionalna Strategia Innowacji Województwa Podkarpackiego na lata 2005-2013*, Oficyna Wydawnicza Politechniki Rzeszowskiej, Rzeszów 2004. Dokument ten został uchwalony przez Sejmik Województwa Podkarpackiego 30.12.2004 roku.
- Zarząd Województwa Podkarpackiego, *Regionalny Program Operacyjny Województwa Podkarpackiego na lata 2007-2013*, projekt z dnia 10.01.2007.
- Zarząd Województwa Podkarpackiego, *Strategia Rozwoju Województwa Podkarpackiego na lata 2007-2020*, uchwalona przez Sejmik Województwa Podkarpackiego 20 października 2006 roku (Uchwała nr LXIII/790/06.
- Ustawa z 5 czerwca 1998 roku o samorządzie województwa (DzU z 2001 r. Nr 142, poz. 1590 z późn. zm.).

Streszczenie

W artykule zaprezentowano działania podejmowane przez samorząd województwa podkarpackiego, na rzecz budowania podkarpackiej gospodarki opartej na wiedzy. Autorka analizuje, na ile dokumenty strategiczne, stanowiące potencjalne źródło finansowania rozwoju GOW w województwie podkarpackim w perspektywie najbliższych siedmiu lat (Regionalny Program Operacyjny Województwa Podkarpackiego na lata 2007-2013, makroregionalny Program Operacyjny Rozwój Polski Wschodniej oraz horyzontalne Programy Operacyjne Kapitał Ludzki i Innowacyjna Gospodarka) stymulują rozwój nowoczesnej gospodarki w regionie podkarpackim.

Knowledge-Based Economy (KBE) in Innovation Policy of Self-Government of Podkarpackie Voivodeship

Summary

In the article there were presented some actions taken by the self-government of podkarpackie voivodeship directed at building an economy based on knowledge in Podkarpacie. The author analyses to what extend strategic documents that constitute potential source for financing development of KBE in podkarpackie voivodeship in the nearest seven years (Regional Operational Program of Podkarpackie Voivodeship for the years 2007-2013, macroregional Operational Program Development of East Poland and horizontal Operational Programs Human Capital and Innovative Economy) stimulate development of a modern economy in Podkarpacie region.